

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON
TIEDOTUSLEHTI
No 3/2006

Tiedonjyvä

Katset kohti digiaikaa! s. 8–17

41. vuosikerta
Painos 6000 kpl
Vastaava toimittaja
Anu Mustonen
puh. (014) 260 1054
anu.mustonen@adm.jyu.fi

Toimitussihteeri
Talvikki Lehtolainen
talvikki.lehtolainen@adm.jyu.fi

Ilmoitusmyynti ja tilaukset
Kalevi Luoma
puh. (014) 260 1049
kalevi.luoma@adm.jyu.fi

Toimituksen postiosoite
Jyväskylän yliopisto/
viestintä
PL 35
40014 Jyväskylän yliopisto

Käyntiosoite
Seminaarinkatu 15,
hallintorakennus, 4. kerros
Faksi (014) 260 1041

Graafinen suunnittelu
Anna Makkonen

Julkaisija
Jyväskylän yliopisto
Forssan Kirjapaino 2006

Sisäinen jakelu
Virastomestarit

ISSN 0789-4805
Seuraava numero
ilmestyy 14.6.2006
toimitussihteerinä
Kirsi-Marja Nurminen
kmnurmi@adm.jyu.fi

Kannessa: Digitaalisen kulttuurin
opiskelija Jussi Savolaisen kahdet
kasvot. Kuva: Tuukka Rönkkö

<http://www.jyu.fi/viestinta/tiedonjyva>

Sisältö

- 4 Lyhyet
- 8 Soitellen kohti digiaikaa
- 11 Multimediateos Trace
- 13 Digitekniikka tulee – oletko valmis?
- 14 Nokia-tune ei enää riitä
- 16 ”Keke hold your horses”
- 18 Professori esittelyssä: Päivi Häkkinen
- 20 Liikunta ja terveys
- 22 Yksi meistä: Annaleena Ylinen
- 24 Eettiset
- 25 Kolumni: Humanistin sisäinen insinööri
- 28 Tiedonnälkään
- 31 Täällä Glasgow
- 32 Väitökset ja kalenteri
- 34 Kampuksen aarteita

Sivu 22

Annaleena Ylinen on
Yksi meistä ja tytär
Saana kenties tuleva
yliopistolainen.

| Heikki Hanka
professori

Digihumanismi – isännän ääni kuuluviin

Digitaalitekniikan kehitys on ollut henkeä salpaavaa. Uusi teknologia on tullut työpöydällemme, koteihimme ja elämäämme. Teknologian käyttö on parhaassa tapauksessa huomaamaton. Kiusallisen usein se aiheuttaa kuitenkin ongelmatilanteita, joissa tarvitaan normaalit kansalaistaidot ylittävää erikoisosaamista. Tällöin tulee miettineeksi, kuka on renki ja kuka isäntä. Otsikkoon kirjatun digihumanismin keskeinen sisältö on saada isännän ääni kuuluviin.

Panostukset teknologian kehittämiseen ovat tuottaneet yhä uusia innovaatioita, joita lienee jo monin verroin enemmän kuin hyvään elämään tarvitaan. Kehitystyön suuria ongelmia on ollut se, että hyvätkään innovaatiot eivät aina kulkeudu ihmisten käyttöön ja hyödyksi. Digihumanismin tehtävä on pohtia ihmisen ja teknologian välistä suhdetta. Kyse ei ole pelkästään teknologian käytettävyyden tutkimisesta tai ihmisestä teknologian mekaanisena hyödyntäjänä, vaan siitä, mitä teknologia merkitsee ihmiselle laajempaan kulttuuriin sisältyen ja käytäntöinä. Myös monet teknologian kehittäjät ovat törmänneet tähän ongelmaan: hyväkään keksintö ei leviä, ellei se ota huomioon ihmislähtöisiä ja kulttuurisia aspekteja.

Historian näkökulmasta voi sanoa, että informaatioteknologian riemuvoittoon liittyy ennenaikaista uskoa haaveiden muuttumisesta todeksi. Suurimmat katteet on saatu dreamwaren myynnistä. Tulevaisuutta katsot-

taessa voi ennustaa ilman spekteakkeiden maalailuakin, että teknologian kehittämisen ydinkysymys on se, millä tavoin ratkaistaan isännän ja rengin suhde. Ihmisen ja inhimillisen elämän laaja-alaisesta tuntemuksesta kumpuavalla teknologialla on sekä taloudellista potentiaalia että ennen kaikkea merkitystä elämää eteenpäin vievänä voimana. Ihmislähtöisyyttä pidetään jopa teknologisen kehityksen murrosvaiheena, jonka keskellä parhaillaan elämme.

Jyväskylän yliopiston mahdollisuudet hyötyä teknologisen kehityksen uudesta vaiheesta ovat erityisen hyvät. Yliopisto on synnyttänyt runsaasti innovaatioita alueelle, jossa teknologia ja ihminen kohtaavat. Jyväskylän kaupungin tunnustautuminen Human Technology Cityksi on osoitus siitä, että yliopiston sisällä tapahtunut määrätietoinen työ moninäkökulmaisen, inhimillisen teknologian synnyttämiseksi näkyy jo yliopistomme ulkopuolellakin. Humanistiset tieteenalat ovat ahkeroinneet niin, että teknologian yhteydet tieteen, taiteen, kielen, kulttuurin, historian ja viestinnän ilmiöihin ovat oppiaineissa itsestäänselvyyksiä ja toisinaan oppiaineiden kiistattomia vahvuksiakin.

Uusia ulottuvuuksia valaiseva Tiedonjyvän teemanumero kertoo, kuinka tätä työtä tehdään käytännössä. Katsaus kattaa vain osan aihepiiriin liittyvistä hankkeista ja projekteista, joiden lukumäärä on moninkertainen yhdessä lehdessä esiteltäväksi.

Museologian esikoinen

Esiupseeri Hannu Valtosen väitöskirja ”Tavallisesta kuriositeetiksi – Kahden Keski-Suomen Ilmailumuseon Messerschmitt Bf 109-lentokoneen museoarvo” herätti runsaasti huomiota: kyseessä on ensimmäinen museologian väitöskirja Suomessa ja toinen Pohjoismaissa.

Väitöstilaisuus pidettiin poikkeuksellisesti Tikkakosken Ilmasotakoululla Luonetjärvellä, joka tarjosi aiheeseen sopivat puitteet. Yli 200 henkilöä saapui paikalle kuuntelemaan mielenkiintoista esitystä.

Valtonen tutki museomaailman näkökulmasta, miten ja miksi saksalaisten toisessa maailmansodassa käyttämä, omana aikanaan yleinen Messerschmitt Bf 109-hävittäjäkone, on muuttunut arvokkaaksi harvinaisuudeksi.

Valtonen tarkasteli kahta Suo-

nessa olevaa Messerschmitt Bf 109-hävittäjää. Toinen koneista oli Suomen ilmavoimien käytössä ja toisen hylky on löytynyt Lapista.

Kirjallisuutta, arkistoja, ohjekirjoja, haastatteluja, valokuvia ja kenttätutkimuksia hyödyntäen Valtosen tunnisti koneet sekä selvitti niiden alkuperän ja aitouden. Esineen museoarvo muodostuu sen museaaliasta, eli esineestä itseltään ja sen taustatiedoista. Tutkittujen hävittäjien taustatietojen selvitystyö lisäsi niiden museoarvoa huomattavasti.

Lentokone on erikoinen museoesine, koska sitä joudutaan koko ajan korjaamaan ja täydentämään. Se edustaa usein oman aikakautensa korkeinta teknologiaa. Valtosen tutkimuksesta onkin ollut apua esimerkiksi entisöitäessä teknisiä laitteita. -MR

LEO SKOGSTRÖM

Väitöksen tähdet: Taustalla ”Mersu”, Messerschmitt Bf 109 MT-507. Edessä kustos, professori Janne Vilku (vas), vastaväittäjä, professori, everstiluutnantti Pasi Kesseli (Maanpuolustuskorkeakoulu) ja museotoimenjohtaja, dosentti Juhani Kostet (Turun yliopisto) ja väittelijä esiupseeri Hannu Valtosen.

Fanitutkimus kiinnosti laajalti

Taiteiden ja kulttuurin tutkimuksen laitoksen sekä kielten laitoksen maaliskuun lopulla järjestämän fanitutkimuskonferenssin saavuttama suosio yllätti järjestäjänsä myönteisesti. Ensimmäistä kertaa järjestettyyn konferenssiin saapui osanottajia ympäri Suomea, ja erityisesti median osoittama kiinnostus rukkasi jopa aikatauluja uuteen uskoon. Näkyvyyttä tuli valtakunnallista uutislähetystä myöten.

Suomen Akatemian rahoittamaan Kultti, yhteisö ja identiteetti -projektiin liittyvän konferenssin tavoitteena oli kartoittaa fanitutkimuksen nykytilaa ja tulevaisuuden näkymiä. Kaksipäiväisen tapaamisen tulokset antoivat aiheetta tyytyväisyyteen.

– Seminaarissa käsiteltiin muun muassa uskontoon ja sciifiin liittyviä kysymyksiä. Sisällöt olivat onnistuneesti valittuja, kertoo järjestelystä vastannut tutkijaopiskelija **Irma Hirsjärvi**.

Hyvän avauksen innostamina faniuden tutkijat kaavailivat konferenssille jatkoa ensi vuonnakin.

Fanitutkimuksen saavuttaman kiinnostuksen ja suosion taustalla Hirsjärvi näkee kaksi tekijää.

– Ensinnäkin faniudesta on tullut meille arkipäiväinen ja itseltään selvä termi. Lähempi tarkastelu osoittaa sen kuitenkin hyvin monimutkaiseksi. Toiseksi on kiinnostavaa huomiota ympäristönsä ja rakentavat omaa identiteettiänsä. Tämän selvittämiseen fanitutkimus tarjoaa hyvän mahdollisuuden. -JH

Liikunnalta löytyy veteraanimestari

Harri Suominen voitti viisiottelun kultaa

Oikeassa laidassa maailmanmestari Harri Suominen valppaana lähtöön numerolla 1025

Liikuntagerontologian professori **Harri Suominen** voitti maailmalla Itävallassa järjestetyn viisiottelun maailmanmestaruuden. Suominen kilpaili 60-vuotiaiden sarjassa veteraanien hallimaailmanmestaruuskisoissa. Hänen yhteispistemääränsä oli 3786, kun toiseksi tullut Sveitsin **Herbert Mattle** keräsi 3657 pistettä ja kolmanneksi sijoittunut Venäjän **Nikolay Leshchenko** 3523.

– Korkeushyppy ja kuula onnistuivat odotusten mukaisesti. Aitajuoksuun ja pituushyppyyn jäi parantamista, koska tammikuisen lihasvähdyksen vuoksi en päässyt

harjoittelemaan niitä juuri ollenkaan. 1000 metrin tulos oli kaikkein huonoin, mutta kisa ratkesi jo neljännessä lajissa. Viimeisiä voimia ei enää tarvinnut pistää peliin, kommentoi Suominen suoritustaan.

Maailmanmestaruuskuntoon Suominen ylisi vuosien liikuntaharastuksen tuloksena. Voimaa ja nopeutta on haettu niin Hipposhallista kuin kuntosaliltakin. Työmatkat taittuivat sydäntalvea lukuun ottamatta pyörällä ja talvella kilometrejä kertyy ladulla.

Suominen on vuodesta 1991 lähtien osallistunut veteraani-ikäis-

ten arvokisoihin. Arvokisoista kultamitali oli Suominen ensimmäinen, mutta himmeämpiä mitaleja löytyy kilpauralta enemmänkin. Seuraava mahdollisuus mitalisaa-liin kartuttamiseen on ensi kesänä, kun EM-kisat järjestetään Puolan Poznanissa.

– Kilpailemista on tarkoitus jatkaa, jos vaan aikaa ja kuntoa riittää, Suominen kertoo.

Tulokset: aitajuoksu (60 m): 10,16 s, pituushyppy: 4,51 m, kuulantyyntö: 12,03 m, korkeushyppy: 1,54 m, juoksu (1000 m): 03.59.63. -HP

Nisulan kellareista tieteen huipulle

Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta juhli 40 vuottaan

KUVAT: TARJA VÄNSKÄ-KAUHANEN

Tiedekunnan juhlinta jatkui koko päivän.

Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta juhlisti merkki-
vuosiaan 24.3. Tiedekunnalla on syytä juhlaan, sillä tuoreessa tutkimuksen laadun arvioinnissa sen laitokset arvioitiin tieteellisesti erittäin korkeatasoisiksi.

Suomen Akatemian nimeämiä tutkimuksen huippuyksiköitä tiedekunnalla on neljä: ydin- ja kiihdytinfysiikka, evoluutiotutkimus, geometrinen analyysi ja matemaattinen fysiikka sekä virologia arvostetaan tieteen kansainväliseen kärkeen kuuluviksi.

Tiedekunta perustettiin vuonna 1966. Samana vuonna Jyväskylän kasvatustieteiden korkeakoulusta tuli Jyväskylän yliopisto.

– Alueen vahva tuki oli tärkeä

tekijä tiedekunnan synnyssä ja kehityksessä, rehtori **Aino Sallinen** painotti juhlapuheessaan.

– Tiedekunnassa vallitsee korkea ambitiotaso. Sillä on sitoutunut henkilökunta, motivoituneet opiskelijat, mutkaton toimintakulttuuri ja hyvä fyysinen toimintaympäristö, Sallinen summasi tiedekunnan menestyksen avaimia.

Oma kampus yhdisti

– Tiedekunnassa toimii nyt vasta toinen professoripolvi, dekaani **Matti Manninen** kertoi.

Kvartaalitalouden voikin ajatella sopivan yliopistoon – silloin kun kvartaali käsitetään 25 vuodeksi.

Manninen korosti juhlassa Ylis-

tönrinteen kampuksen merkitystä tiedekunnalle.

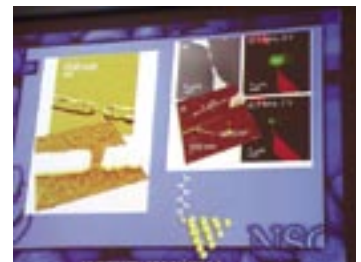
– Yhtenäisen kampuksen rakentaminen Jyväskylän rantaan 1990-luvulla tarjosi viihtyisät ja modernit tilat uusine tutkimuslaboratorioineen. Laitosten läheisyys lisäsi yhteistoimintaa tutkimuksessa ja opetuksessa. Soveltavien luonnontieteiden kehittäminen, kansainvälinen kesäkoulu ja Nanotieteiden keskus ovat hyviä esimerkkejä laitosrajat ylittävästä yhteistoiminnasta, Manninen totesi.

Tulevaisuuden haasteina Manninen näkee tutkimustyön mahdollisuuksien parantamisen entisestään sekä tutkimusstrategioiden terävöittämisen.

– Laitosten välistä yhteistyötä tulisi lisätä esimerkiksi yhteisprofessoreja perustamalla.

Juhla huipentui tiedekunnan entisten ja nykyisten opiskelijoiden esittämään päälausekantaattiin, jossa matematiikan salat selvenivät sävelten avulla.

Tiedekunnasta on valmistunut kaikkiaan 3 843 maisteria ja 462 tohtoria. Lisää tiedekunnan saavutuksista voi lukea vuosikertomuksesta osoitteessa www.jyu.fi/science. -LH

Nanoscience Center kokoaa pienen osaajat yhteen.

Ikääntyvän yhteiskunnan innovaatiot esillä

Jyväskylän Paviljongissa 28.–31.5.2006 järjestettävä 18. pohjoismainen gerontologian kongressi tarkastelee vanhenemista monesta näkökulmasta. Ohjelma sisältää yli 400 esitelmää, ja paikalle odotetaan saapuvan noin 600 vanhustyön ammattilaista. Joka toinen vuosi järjestettävä kongressi järjestettiin Suomessa edellisen kerran vuonna 1996.

– Kongressissa analysoidaan vanhenemisen ilmiöitä sekä arvioidaan tämänhetkistä tutkimusta ja uuden tutkimuksen tarvetta, kertoo dosentti **Sarianna Sipilä** Suomen gerontologian tutkimuskeskuksesta.

Kongressin pääteema on ”Ikääntyvän yhteiskunnan innovaatiot”.

Professori **Howy Jacobs** Tampereen yliopistosta puhuu ikääntymisestä ja DNA:sta. Professori **Lars Bäckman** Tukholman Karoliska Institutista puolestaan selvittää muun muassa ikääntymisen aiheuttamia muutoksia ihmisen tiedon käsittelyyn.

Professori **Marianne Schroll** Bispebjergin yliopistollisesta sairaalasta Kööpenhaminasta pohtii, onko onnistuva vanheneminen utopiaa vai realistinen tavoite. Kirjailijaprofessori **Merete Mazzarella** taas tuo oman näkemyksensä vanhenemiseen kirjallisuuden kautta.

Kongressin järjestävät yhteistyössä Jyväskylän yliopiston Suomen gerontologian tutkimuskes-

kus, Nordisk gerontologisk förening, Kasvun ja vanhenemisen tutkijat, Societas Gerontologica Fennica sekä Suomen geriatri. Osanottajia saapuu pääasiassa Pohjoismaista, mutta myös Englannista, Australiasta ja Japanista.

Kongressia edeltää sunnuntaina 28.5. geropsykologinen symposiumi, jonka järjestää Suomen psykologien yhdistys yhdessä alan tutkijakoulun kanssa. Symposiumissa käsitellään muun muassa dementiaa ja depressiota sekä kerrataan iäkkäiden ihmisten selviytymistä omin voimin edistävistä tavoista. Psykologian tohtori **Timo Suutama** puhuu sopeutumisesta elämään menetyksen jälkeen. -MR www.18nkg.com

Mediakeittiöstä luovia reseptejä projekteihin

Mediakeittiö kokoaa Jyväskylässä yliopiston, ammattikorkeakoulun ja ammattiopiston luovan alan opiskelijoita ja opettajia toimimaan yhdessä. Opettajat voivat kehittää projektiosaamistaan ja projekteissa oppilaiden osaaminen yhdistyy käytännön tekemiseen.

– Mediakeittiön tavoitteena on kehittää joustavia ja ketteriä projektityöskentelyn malleja sekä tuoda yhteen toimijoita eri oppilaitoksista, sanovat Jyväskylän yliopiston lehtori **Kai Tuuri** ja Mediakeittiön projektikoordinaattori **Kari Laakso** Jyväskylän ammattikorkeakoulusta.

– Tärkeintä on saada oppilaitos-

ten välinen yhteistyö toimimaan. Tavoitteenamme on myös tukea opiskelijoiden ja oppilaitosten verkostoitumista keskenään sekä yritysten kanssa, Tuuri ja Laakso toteavat yksimielisesti.

Pääkokkeina yritykset ja opiskelijat

Mediakeittiön projektit tehdään oikeisiin yrityksiin ja ne räätälöidään yritysten tarpeita palveleviksi. Mediakeittiö on myös kanava opiskelijoiden rekrytoimiseen ja oppilaitosten kanssa verkostoitumiseen. Mikä tahansa yritys voi tarjota projektia Mediakeittiöön. Tähän mennessä yhteistyötä on tehty mm.

3dolli Oy:n, Keski-Suomen Elokuvakokeskuksen ja Agora Centerin kanssa.

Mediakeittiö on avoin kaikille projektityöskentelystä kiinnostuneille luovan alan opiskelijoille. Opiskelijat saavat itse vaikuttaa työhönsä kiinnostuksen ja osaamisen mukaan.

Mediakeittiön toiminta alkoi syksyllä 2005 ja se on syntynyt EU-rahoitteisen Kuvitek-hankkeen tuloksena. Kuvitek-hanke päättyy vuoden 2006 lopussa, mutta Mediakeittiön aloittaman toimintamuodon toivotaan jatkuvan itsenäisesti tämän jälkeen. -MK www.mediakeittio.jyu.fi

TEKSTI Talvikki Lehtolainen
KUVAT Tuukka Rönkkö

Soitellen kohti digiaikaa

Digitaalisuus näkyy jokapäiväisessä elämässämme lähes kaikkialla. On digikameraa, digikelloa ja digitelevisiota. Teknologian kehittyminen on vaikuttanut valtavasti myös humanististen tieteiden tutkimukseen. Vaikka digiaikaan siirtyminen on aluillaan, digitaalisen kulttuurin professori **Raine Koskimaa** sanoo, että digitaalisuus on pian eilisen puhetta. Mitä ihmettä professori mahtaa tällä tarkoittaa?

– Kulttuurimme digitalisoituminen on alkutekijöissä, mutta ilmauksena digitaalinen kulttuuri tulee pian häviämään tai sen käyttö ainakin vähenee. Digitaalinen ja ei-digitaalinen kietoutuvat yhteen niin, että ilmausta ei enää tarvita. Digitelevisiosta ei tarvitse puhua siinä vaiheessa, kun se on ainoa mahdollinen televisio, Koskimaa muistuttaa.

Humanisteja työelämän tarpeisiin

Taiteiden ja kulttuurin tutkimuksen laitoksen digitaalisen kulttuurin koulutusohjelma syntyi vastaamaan työelämän tarpeisiin. Muuntokoulutusohjelmansa alkanut projekti on vuosien mittaan muuttunut kansainväliseksi Digital Culture –maisteriohjelmaksi.

– Oppiaineiden tulee kehittyä maailman mukana ja opetusohjelmaa kehitetään työelämää ajatellen. Se, millä digitaalisen kulttuurin maisteriohjelma erottuu muusta samankaltaisesta koulutuksesta, on teoreettis-tutkimuksellinen suuntautuminen. Teknologian käyttöä ei juuri opeteta, Koskimaa kertoo.

Opiskeltavaa riittää silti, koska digitaalisen kulttuurin käsite on laaja. Koskimaa naurahtaakin, että oikeastaan se pitää allaan kaiken mahdollisen.

– Aihetta ei pysty tarkastelemaan yhdestä näkökul-

Digitaalisen kulttuurin professori Raine Koskimaa ja lehtori Kimmo Lehtonen kunnioittavat kevään ensimmäisiä auringon säteitä soittamalla läppärihanureilla digijenkkaa.

masta. Jos kulttuuri ymmärretään laajasti, voidaan ajatella, että koko elämäntapamme muuttuu digitaalisuuden myötä. Tähän muutokseen vaikuttaa erityisesti viestinnän digitalisoituminen. Koulutusohjelmassamme asiaa tarkastellaan erityisesti esteettisen kulttuurin ja taiteen näkökulmasta sekä osakulttuurien kannalta. Osakulttuureissa kiinnostaa erityisesti virtuaalisten kulttuurien synty, Koskimaa summaa.

Tutkimuksessa pinnalla ovat samat asiat kuin julkisessa keskustelussakin.

– Erilaiset pikaviestimet, kuten chatit ja ”mesettäminen”, ovat nyt pinnalla. Nousussa ovat myös blogit, jotka ovat löytäneet omaa aluettaan esimerkiksi politiikassa puolijulkisina tiedotuskanavina. Myös populaarin, arkipäivän visuaalisuuden muutos, on tärkeä tutkimuskohde, Koskimaa kertoo.

Digikirjallisuutta ja pornografiaa

Raine Koskimaan erityisalueena on digitaalinen kirjallisuus, joka on myös käsitteenä kovin laaja-alainen.

– Perinteinen sanomalehtikin on tavallaan digitaalinen, koska tekoprosessi on jo aikaa sitten siirtynyt digitaaliseen, Koskimaa toteaa.

Internetissä julkaistava digitaalinen kirjallisuus kiinnostaa Koskimaata eniten.

– Kybertekstuaalisuus tarkoittaa sitä, että julkaistava teos on tehty nimenomaan verkkoon ja sitä ei voisiakaan julkaista muussa muodossa. Julkaisut ovat vuorovaikutteisia ja joskus aika pelimäisiä. Yleisö on tällä hetkellä tutkimusorientoitunutta ja toiminta marginaalista, koska kaupallista toimintaa ei ole, Koskimaa kertoo.

Uhkakuvat printtimedian katoamisesta internetjulkaisun myötä eivät vielä ole toteutuneet.

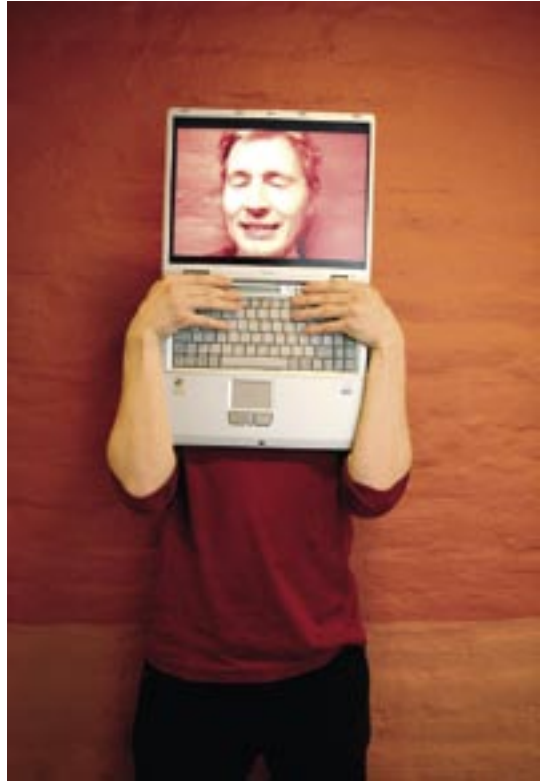
– Printtimediassa on näkynyt selvää kasvua ja samalla myös digitaalinen puoli kasvaa. Digitaalisuus ei ole vähentänyt perinteisten lehtien osuutta. On kuitenkin luettavissa heikkoja signaaleja siitä, että uusi sukupolvi osaa lukea lehensä tietokoneen ruudulta. Vuosien päästä näemme, kuinka oikeasti on, Koskimaa muistuttaa.

Yliassistentti **Susanna Paasonen** oma erikoisalue saa herkemmat punastumaan: Paasonen tutkii pornoa.

– Porno on osa aikaamme ja silti todella alituttu aihe. Teknologia on vaikuttanut juuri pornoteollisuuteen valtavasti, Paasonen toteaa.

Vaikka pornografia ei enää olekaan aikaisempien vuosien kaltainen tabu, kohtaa aiheen tutkija edelleenkin ennakkoluuloja.

– Erityisesti Yhdysvalloissa sensuuri-sananvapaus tyyppinen vastakkainasettelu on edelleen voimissaan, Paasonen kertoo.

Digitaalisen kulttuurin opiskelija Jussi Savolaisen digitaalinen ilme.

Pornografian tutkiminen on tärkeä osa digitaali-alkaa, koska internet on vaikuttanut paljon pornoteollisuuteen, pornon yleiseen saatavuuteen ja sitä kautta arkiseen näkyvyyteen

– Internetjulkaisemisen myötä perinteisten julkaisujen levikki on laskussa. Toisaalta kannattavuus alalla kasvaa. Käyttäjän kannalta aihe on tuotu lähemmäksi ja helpommin lähestyttäväksi, Paasonen kertoo.

Mihin digimaailma on menossa?

Taikussa tutkitaan pinnalle nousseita ilmiöitä, mutta tulevaisuuden ennustaminen ole tutkijoiden ensisijainen tehtävä.

– Tutkimuksen nimissä tehdään paljon ennustamista. Meille tärkeämpää on yrittää sen sijaan nähdä ja ymmärtää, mitä on tapahtunut, Koskimaa kertoo.

Digitaalisuuden lyhyt historia tuntee tapauksia, joissa ennustaminen on mennyt pieleen. Paasosta naurattaa 1990-luvun alussa viljellyt tulevaisuuden kuvaukset siitä, kuinka kaikki juoksevat pian datahanskat kädessä ja

silmikot silmillä sukellellen datamaailmaan. Koskimaa muistelee Helsinki Arena 2000 -hanketta, jossa Helsinki oli tarkoitus siirtää verkkoon vuoteen 2000.

– Harva muistaa kuulleen hankkeesta. Se aloitettiin suurella innolla, mutta ei siitä juuri mitään vuoteen 2000 mennessä tullut.

Vaikka tutkija ei näekään tulevaisuuteen, Koskimaa toteaa, että maailma on menossa suorastaan kohti valankumousta.

– Vielä ei ole ymmärretty, kuinka suuresta kulttuuriesta uudistuksesta on kysymys, koska muutokset ovat vasta alkuvaiheessa. Globalisoituminen ja verkottuminen muuttavat maailmaa kuitenkin järjestyttävällä tavalla. Isovanhemmista saattaa olla muistona mustavalkoinen valokuva, mutta tästä ajasta tallentuu koko ajan valtavasti informaatiota.

TEKSTI Jani Hartonen

KUVAT Juha Ryhänen

Multimediateos Trace

Tanssija triggeroi ja tietokone prosessoi

Suunnitelmallisuuden ja vapaasti syntyvän tulkinnan vuorovaikutuksesta on syntynyt uudenlainen musiikin ja taiteen rajoja tapaileva multimediateos Trace. Kantaesityksensä säveltäjä **Antti Auvisen** luoma ja tanssija **Raisa Pylkön** tanssima teos sai 15.3. yliopiston Tiedepäivässä. Yleisöllä oli tilaisuus kuulla ja nähdä tanssijan liikkeillään reaaliaikaisesti hallitsemaa ja koordinoimaa musiikkia.

Antti Auvinen on luonut teoksia yhteistyössä eri taiteenalojen edustajien kanssa. Tämänkertainen hanke, teknologiaa ja taidetta yhdistävä Trace, tarjosi katsojalle mielenkiintoisen kurkistuksen tanssijan ja säveltäjän yhteistyöhön.

Tracen ainutlaatuisuutta korostaa se, ettei yksikään esitys ole täysin samanlainen. Auvisen tietokoneeseen asentamat apulaitteet tulkitsevat Pylkön tanssia ja siirtä-

Näe, kuule ja tunne

Tieteen ja taiteen kampus

Yliopistopäivät 6.–7.10.2006

Tämän vuoden yliopistopäivät tarjoavat elämyksiä tieteen ja taiteen parissa; demoja, keskusteluja sekä luentoja taiteen tutkimuksesta. Luvassa mm. draamaa, kulttuuripoliittikkaa, tanssia, kuvataidetta, musiikkia ja kirjallisuutta.

Järjestäjinä taide- ja kulttuuriaineet, yliopiston museo ja JYKYS. Lisää aiheesta syyskuun alussa ilmestyvässä Tiedonjyvän alumninumerossa.

vät näkemänsä monitorin näytölle ohjelmoidulle tiheälle ruudukolle. Näytön jokainen pieni neliö sisältää säveltäjän luoman samplen, äänen, joita tanssija liikkeellään koskettaa ja yhdistelee. Näin syntyy omaperäisen vivahkeikas ja elävä äänimaailma.

Kokonaisuuden hallintaa

Sävellystä Sibelius-Akatemiassa ja Amsterdamin taidekorkeakoulussa opiskellut Auvinen mainitsee ongelmaksi syntyvän tietomäärän valtavuuden. Siksi on rajattava, mikä on käyttökelpoista dataa edelleen käsiteltäväksi.

– Kokonaisuus tässä meinaa joskus karata käsistä. Mutta toisaalta suurin ilo on, jos sen saa pysymään kasassa, luonnehtii musiikkitiedettä yliopistolla parhaillaan opiskeleva Auvinen.

Auvisen tarvitsemat työkalut eivät lukeudu aivan tyyppisimmän kotitietokoneen perusohjelmistoihin. Tärkeimmistä säveltäjä mainitsee Max/MSP:n graafisen ohjelmointikielen, jota käytetään tyyppisesti juuri ääniinstallaatioiden tekemiseen. Tämän lisäksi ohjelmointikieltä avustaa cyclops-ohjelmisto, joka vastaavasti sisältää kaiken videon hallintaan liittyvän.

– Tässä riittää aina pientä näpräämistä. Ja ennen kuin tanssija tulee mukaan, on oltava paljon jo valmiina. Mutta mistään Nasa-teknologiasta ei kuitenkaan puhuta, taitteen sekatyöläiseksi itseään nimittävä Auvinen tokaisee.

Valon ja värin suhde

Reaaliaikaisesti toteutettua musiikkia ohjaavat liikkeen lisäksi värit, joita Auvisen tietokone tulkitsee harmaasävy- ja värianalyysin avulla. Värien käsitteleminen teettää

paljon työtä.

– Valo vaikuttaa todella paljon siihen, miltä värit näyttävät. Värejä joutuu useasti sämpläämään uudelleen, kun tulee uuteen paikkaan, Auvinen toteaa.

Tracea luodessaan Auvinen ja Pylkkö miettivät tarkasti sitä, mitkä tanssijan liikkeet ovat tarpeeksi konkreettisia, jotta säveltäjä voi reagoida niihin musiikillaan. Värianalyysin kohteeksi Auvinen oli määrittänyt Tiedepäivän esityksessä oranssin tuolin ja Raisa Pylkön yllensä pukeman sinisen takin. Piilostaan esiin putkahdellut tanssija ei siten jäänyt näkemättä eikä eritoten kuulematta.

Elektronisen musiikin säveltäminen ei ole Auviselle vierasta ja Tracelle löytyy oma paikkansa.

– Tärkeintä on musiikin tekeminen. Olen hakenut uudenlaista tapaa esittää sävellyksiäni. Kiinnostavaa on, kuinka liikkeen avulla tehtävää musiikkia saataisiin kehitettyä eteenpäin, Auvinen pohtii.

Tanssija Raija Pylkön liikkeet synnyttävät musiikkia säveltäjä Antti Auvisen luomien äänien pohjalta. Tanssiteos Trace nähtiin yliopiston Tiedepäivässä.

Digitekniikka tulee – oletko valmis?

Reilun vuoden kuluttua, 31. päivä elokuuta 2007, analogiset tv-lähetykset loppuvat kokonaan. Siihen mennessä sekä kotitalouksien että julkisten toimijoiden on pitänyt hankkia vastaanottimet digitaalisille lähetyksille. Esimerkiksi sairaaloissa hankittavien digiboksien lista on pitkä. Kuinka monta digiboksia Jyväskylän yliopiston pitää ostaa?

– Vielä on selvitettävänä, kuinka monessa paikassa televisiota todella katsellaan. Sen jälkeen voidaan sanoa kuinka suuri määrä digibokseja pitää hankkia, av-tekniikko **Matti Haveri-Heikkilä** kertoo.

Kielikeskuksessa ja kielten laitoksella televisio on opetuskäytössä taajaan, ja ne ovatkin jo siirtyneet digitaalisiin lähetyksiin. Muille yliopiston yksiköille hankinta on vielä tekemättä.

– Halvimmillaan boksin saa noin 50 eurolla. Yliopistolle pitänee hankkia korttipaikkaiset boksit, jotta ne voidaan koodata. Tällöin laitteen varastamisesta ei ole roistolle mitään hyötyä, Haveri-Heikkilä toteaa.

Yliopiston antenniverkko läpäisee digitaalisen signaalin, joten se puoli on jo kunnossa. Ongelmia saattaa koitua laitteiden päivityksestä.

– Jotta teksti ja puhe pysyisivät synkroniassa, laite pitää päivittää säännöllisesti. Jos jokaisella laitoksella on erilainen kone käytössään, niiden päivitykseen on vaikea tarjota apua. Helpoin tilanne olisi, jos laitteisto olisi kaikkialla samanlainen, jotta voisimme laatia yksinkertaiset ohjeet päivityksen tekemiseen, Haveri-Heikkilä pohtii.

Vaikka digitaalisuus tuntuu aiheuttavan hieman lisätyötä, löytää Haveri-Heikkilä ehdottomasti digilähetyk-

sistä myös hyvää.

– Särisevä kuva on siitä alkaen historiaa. Huonoa kuvaa ei enää nähdä, vaan lähetykset joko näkyvät tai sitten eivät ollenkaan, Haveri-Heikkilä naurahtaa.

Tekniikan kehittyminen on fantastista

Myös Ikääntyvien yliopisto pureutui digikysymykseen maaliskuun lopulla. Neuvontatekniikko **Tuomo Turunen** ohjeisti runsasta kuulijakuntaa kodin digiteknologiaan liittyen.

Ulla Sorvali on kokenut kävijä Ikääntyvien yliopiston luennoilla. Digiboksia Sorvali ei vielä omista, mutta asenne uutta tekniikkaa kohtaan on kohdallaan; tietokone kotoa jo löytyy.

– En ole digiboksia hankkinut, koska olen odottanut laitteiden kehittymistä vielä paremmiksi. Minulla ei ole mitään uutta teknologiaa vastaan, koska tähän on aivan luonnollista kehitystä. On tietysti eri asia kuinka nopeasti opin uutta digiboksia käyttämään, mutta ei sen hankkiminen pelota tässä vaiheessa. Minusta tuntuu fantastiselle ajatukselle yhdistää televisio ja tietokoneet toisiinsa, Sorvali kertoo. Digiboksi on kaiken kaikkiaan tervetullut uutuus Sorvalin kotiin.

– Tärkeintä minulle on äänen ja kuvan laadun paranemiseen liittyvät seikat. Myös tekstityspalvelu on vanhuksille tärkeä uudistus, Sorvali muistuttaa.

Nokia-tune ei enää riitä

Tietotekniikka lisää musiikin harrastajien luovuutta ja motivaatiota

Tekniikkaa on käytetty apuna musiikin tekemisessä jo kymmeniä vuosia. Säveltäjien työtä helpottamaan on kehitetty nuotinnusohjelmia, joiden avulla kuulee heti aikaansaannoksensa. Myös musiikkituoteollisuus on luottanut digitalisointiin parinkymmenen vuoden ajan. Vähitellen tietotekniikka on tullut myös harrastajien ja opiskelijoiden ulottuville.

– Tietokoneet ovat halventuneet ja laitevalmistajat ovat kehittäneet edullisempia ohjelmia musiikin tekemiseen. Esimerkiksi Applen koneissa sellainen on valmiina, kertoo musiikin tutkija **Miikka Salavuo**.

Salavuo työskentelee Suomen virtuaaliyliopiston valtakunnallisessa MOVE-verkostohankkeessa, joka tutkii musiikin opetusta ja tutkimusta verkossa. Hankkeen päätoimijoita ovat Jyväskylän ja Oulun yliopistot sekä Sibelius-Akatemia. Salavuo väitteli tohtoriksi viime joulukuussa aiheenaan Verkkoavusteinen opiskelu yliopiston musiikkikasvatuksen opiskelukuluttuurissa. Salavuon tutkimus palkittiin Jyväskylän Teknologiakeskuksen Agoraväitöskirjapalkinnolla.

Tuoreempi muutos musiikin digitalisoinnissa on musiikin jakelun siirtyminen verkkoon.

– Nuorilla on tarve saada musiikkiaan muidenkin kuuluville. Siksi on kehitetty uusia malleja niin musiikin jakamiseen kuin sen markkinointiinkin. Samoin lisensiointimuodot saattavat olla muuttumassa.

Markkinoiden muutos on vastaus kulutustottumusten muutokseen.

– Suosituin digitaalisen musiikin muoto ovat tällä hetkellä soittoaänet, muistuttaa Salavuo.

Schoolbox yhdistää harrastajat

Salavuo on tutkinut aikaisemminkin verkko-opetusta. Hän on todennut, että muodollinen opetus muuttuu hitaammin kuin nuorten verkon käyttö vapaa-ajallaan.

– Kehitin näitä kahta yhdistämään Schoolbox-sivuston, jonka kautta nuorilla on mahdollisuus saada omaa musiikkiaan muiden kuuluville. Se toivottavasti motivoi heitä musiikin tekemiseen. Samoin tavoitteena on luoda musiikin harrastajien yhteisö Keski-Suomeen, Salavuo sanoo.

Schoolbox-sivut avattiin viime syksynä yhteistyössä Jyväskylän lukioiden kanssa. Salavuo harkitsee sivuston käyttöönottoa Helsingin seudulla, jossa harrastajia on enemmän. Jossain vaiheessa tavoitteena saattaa olla valtakunnallinen sivusto.

– Esimerkiksi Mikserinet on olemassa 24 tuntia vuorokaudessa, jolloin harrastajat saavat vastauksia kysymyksiinsä kellon ympäri. Koulussa musiikkitunti on ehkä kerran viikossa.

Asenteet ja lait hidasteena

Valmiiden musiikinteko-ohjelmien käyttö ei Salavuon mukaan estä luovuuden kehittymistä vaikka tuotokset yhdenmukaistuisivatkin.

– Musiikkikasvatuksen tutkijana tärkeintä mielestäni on, että tekniikka lisää luovaa toimintaa. Musiikin kannalta on hyvä, että se soi verkossa. Verkko on myös lisännyt marginaalimusiikin menestystä maailmalla.

Salavuo on vuosittain selvittänyt opiskelijoiden laitekantoja. Musiikin opiskelijoilla on tavallisesti ollut koneita keskivertoa vähemmän.

– Ehkä tämä johtuu siitä, että he laittavat rahansa soitimiin, pohtii Salavuo.

Laitteistojen määrä on vuosittain lisääntynyt ja niiden taso parantunut. Uusien oppimisympäristöjen käyttöön-ottoa hidastavat kuitenkin enemmän sekä opiskelijoiden että opettajien asenteet.

– On totuttu tekemään mitä opettaja sanoo. Uskon, et-

tä nyt yläaste- ja lukioiässä olevat nuoret ovat valmiimpia ottamaan enemmän vastuuta oppimisestaan. He ovat tottuneita verkkomedian käyttäjiä.

Yksi uuden tekniikan käytön lisäämisen hidaste ovat tekijänoikeuslait, jotka laahaavat perässä niin tekijöiden kuin kuluttajienkin tarpeista.

– Käytännössä musiikin opetus olisi mahdotonta, jos kaikkia lakeja noudatettaisiin.

Salavuo arvelee saamansa tunnustuksen olevan yksi osoitus siitä, että teknologia-ala alkaa ymmärtää sisältöjen ja kulttuurin merkityksen tietoyhteiskunnassa.

– Nuoret ovat myös tärkeä kuluttajaryhmä. Yrityksille on tärkeää saada heidät aktiivisiksi verkkomedian käyttäjiksi ja kuluttajiksi.

Linkkejä:

www.mikseri.net

<http://schoolbox.jyu.fi>

<http://movenet.fi>

Opiskelija Annika Liekkilä harjoittelee vapaan säestyksen luokassa loppuenttiä varten.

”Keke hold your horses”

Gibberish or everyday communication on the web?

Speaking Finnish is not always enough. This is more or less obvious, but when conversing in a Finnish football discussion forum in Finnish, why switch to English to make a remark? The quote in the heading is not a curiosity; the web offers numerous cases where Finns choose English over Finnish, or at least mix the two languages in various ways. These kinds of language uses in the media, among others, are of great interest to the researchers in the Centre of Excellence for the Study of Variation, Contacts and Change in English (VARIENG).

Information about the spread of English

VARIENG is a joint undertaking of the Universities of Jyväskylä and Helsinki. The main goal of the Jyväskylä unit is to offer research-based information about the implications of the global spread of English in Finland.

– English has different roles in our society, tells Professor **Sirpa Leppänen**, Director of the Jyväskylä team.

– It is a lingua franca, that is, a means of communication between people who do not share a common language and do not speak English as their mother tongue. In addition, English is an intracultural means of com-

munication in settings such as content-based classrooms, where Finnish pupils are taught, for instance, physics in English. Furthermore, in certain situations English functions as an additional language that alternates and mixes with Finnish, Leppänen explains.

Football discussions and electronic games

The media provide versatile data for the Jyväskylä team. Researcher Samu Kytölä delves into the football discussion forums.

The attitude towards using English in the discussion forums seems rather neutral. Posts in other languages might evoke meta-level comments on the language used. In the case of English, however, translations or explanations are seldom given or asked for.

Although the amount of English varies from one discussion thread to another, Kytölä has observed certain recurring patterns of the use of English.

The writers use English especially in nicknames and slogans. English phrases are particularly frequent as witty punchlines or apt comments at the end of a message.

Sirpa Leppänen and Professor **Arja Piirainen-Marsh**

Varieng

(2006–2011)

The Jyväskylä team approaches English in Finland from various points of view:

- English in classrooms
- English in the media
- Anglo-Finnish in youth language
- English in the construction of identities and cultures
- English in professional life

More information:

Professor Sirpa Leppänen

tel. (014) 260 1210,

sleppane@campus.jyu.fi,

Researcher Leila Kääntä

tel. (014) 260 1220,

leila.kaanta@campus.jyu.fi

have studied the language of adolescent boys playing electronic games. Recordings of the game sessions have revealed that English is very much present in these situations.

– The players adopt the English terminology of the game. And although the interaction with the game and the other players primarily takes place in Finnish, there are frequent switches to English, Leppänen describes.

– In the most extreme cases, one can even claim that the players are not using English or Finnish anymore, but a mixed language.

The researchers, however, do not want to suggest that English or Finnish will take over Finnish.

– Finnish will continue to be an important language for Finns, but our interest lies in understanding how and why they also use English, Leppänen concludes.

The Jyväskylä team: Samu Kytölä, Heidi Koskela, Tarja Nikula, Terhi Paakkinen, Anne Pitkänen-Huhta, Marianne Toriseva, Leila Kääntä, Sirpa Leppänen and Tiina Virkkula.

TEKSTI Sami Niinistö

KUVA Tarja Vänskä-Kauhanen

Tietokone ei syrjäytä opettajaa

– Opettajan rooli ei katoa kehittyvän tekniikan myötä, vaikkakin se voi muuttua enemmän suunnittelijan ja ohjaajan suuntaan, professori **Päivi Häkkinen** toteaa.

Häkkinen mielestä tietokone on lopultakin vain ajattelun jatke ja työväline. Hän ei usko siihen, että tietokoneet korvaisivat kaiken ihmisten välisen kasvokkaisu-

tinnän. Puhtaasti virtuaalista opiskelua lupaavammalta vaihtoehdolta näyttääkin ratkaisu, jossa yhdistetään verkossa tapahtuvaa ja tavanomaista opetusta ja oppimista. Niin ikään realistiselta ei tunnu se, että ns. elektroniset kirjat eli tietokoneen ruudulta luettavat kirjat tulisivat lopulta korvaamaan painetut kirjat. Hänen mielestään ih-

Päivi Häkkinen uskoo, että tietokoneet eivät uhkaa opettajien asemaa tulevaisuudessakaan.

voi toimia foorumina, jolla opiskelijat voivat keskustella ja olla vuorovaikutuksessa keskenään, Häkkinen tiivistää.

Tietokonetta ei siis tarvitse nähdä uhkana, vaan se voi myös helpottaa opiskelua ja tehdä siitä laadukkaampaa. Miltä kuulostaisi virtuaalinen työharjoittelu? Tämä on todellisuutta jo tänään, sillä Jyväskylässä, Viitaniemen ammattioppilaitoksessa, on jo kokeiltu tietokonepohjaista harjoittelua. Harjoitteluun on sisäl-

lynyt esimerkiksi erilaisia suunnitellu- ja laskutehtäviä sellaisilla sisältöalueilla, joita muutoin olisi hankala toteuttaa.

Häkistä on kiehtonut tutkijan työssä alusta asti sen monitieteellisen luonne. Hän ajautui aikoinaan alalle sattumusten kautta ja nyt hän on arvostettu ja palkittu professori. Häkkinen sai keväällä 2005 Bernhard ja Mimmi Laguksen 2000 euron palkinnon ansioistaan kasvatustieteellisen tutkimuksen alalla.

miset ovat liian mukavuudenhaluisia lukeakseen pitkiä tekstejä näyttöpäätteeltä.

Häkkinen aloitti Koulutuksen tutkimuslaitoksessa tietoteknologian opetuskäytön professorina vuoden 2005 alussa. Hän on aikaisemmin toiminut tutkijana mm. Joensuun yliopistossa sekä Open Universityssä Isossa-Britanniassa. Häkkinen on tutkinut ja ollut mukana kehittämässä erilaisia oppimisympäristöjä esimerkiksi koulujen, yliopiston ja työelämän tarpeisiin.

Tällä hetkellä hän toimii ensisijaisesti tutkimustehtävissä, tutkimusryhmän, -projektien ja tutkijakoulutuksen vetäjänä. Tutkimusprojekteissa tutkitaan mm. yhteisöllistä verkko-oppimista, hajautettua tiimityötä, tietämyksen hallintaa sekä pelinomaisia oppimisympäristöjä.

Tietokone foorumina

Mikä mahtaa sitten olla opettajan ja tietokoneen välinen työnjako tulevaisuudessa?

– Opettajan rooli tulee ennen kaikkea olemaan oppimateriaalin ja pedagogisten ratkaisujen suunnittelussa sekä oppilaiden ohjaamisessa. Tietokone tarjoaa mahdollisuuden varastoida materiaalia sekä tehdä monimutkaisia ajattelun prosesseja läpinäkyviksi. Toisin sanoen se

Pitopalvelu Sipinen silloin kun arvostatte laatua

Myös oma viihtyisä juhla- ja kokoustila Jyväskylän keskustassa.

Sipisen Juhlasali, puh. (014) 635 153

www.kolumbus.fi/pitopalvelu.sipinen

Hannikaisenkatu 29, 40100 JYVÄSKYLÄ
Puhelin 014-3377 900 info@hotellimilton.com
www.hotellimilton.com

Kesän kongresseissa pohditaan urheilun etiikkaa ja kasvatusta

UUIVE SÖDOR

Jyväskylään on tulossa vilkas liikuntakongressikesä. Liikuntatieteiden laitoksen kaksoiskongressin aloittaa 2.–5.7. liikuntasosiologian konferenssi, 3rd EASS Conference *The Changing Role of Public, Civic and Private Sectors in Sport Culture*.

Kongressi keskittyy liikuntakulttuurin muuttuviin julkisiin, järjestöllisiin ja yksityisiin tehtäviin. Muita aiheita ovat muun muassa urheilun, etiikan ja kasvatuksen kysymykset sekä liikunta ja ikääntyminen. Pääpuhujiin lukeutuvat sosiologian professorit **Martti Siisiäinen** Jyväskylän yliopistosta ja **Wolfgang Schulz** Wienin yliopistosta.

Kaksoiskongressi jatkuu 5.–8.7. liikuntakasvatuksen maailmankongressilla, AIESEP World Congress *The Role of Physical Education and Sport in Promoting Physical Activity and Health*. Kongressi tarkastelee muun muassa koululiikunnan ja opettajankoulutuksen ajankohtaisia teemoja sekä erityisliikunnan ja tanssin tutkimusta.

Kongressin pääluennoitsija on professori **Catherine Ennis** Marylandin yliopistosta. Hän on tutkinut muun muassa liikuntakasvatuksen opetus suunnitelmateorioita se-

kä liikunnanopetusta. Lisäksi kuullaan liikunta- ja ravitsemustieteen emeritusprofessori **Thom McKenzietä** San Diegon yliopistosta sekä liikuntapedagogiikan professori **Lauri Laaksoa** Jyväskylän yliopistosta. Laakson asiantuntemusta on laajasti käytetty eurooppalaisissa liikuntakasvatuksen ja opetussuunnitelmien asiantuntijaelimissä.

Liikuntakasvatuksen maailmankongressin yhteydessä järjestetään 5.7. Teaching Games for Understanding -symposiumi, jonka osanottajat saavat uusinta tietoa pallopelien opetuksesta. Kongressivieraille esitellään myös suomalaista liikuntaa, ja lehtori **Erkki Tervo** kertoo telinevoimistelun opetuksesta.

Kaksoiskongressin teemat hyödyttävät sekä liikunnan julkishallinnossa ja järjestöissä työskenteleviä että liikuntakasvattajia.

Satoja osallistujia odotetaan

Liikuntakasvatuksen maailmankongressiin odotetaan noin 500 osanottajaa. Kongressi antaa hyvät mahdollisuudet uusien kontaktien luomiseen eri maiden liikunta-alan tutkijoiden ja liikunnanopettajien välille. Järjestäjät toivovatkin suomalaisten liikunnanopettajien aktiivista osallistumista kongressiin.

Liikuntasosiologian kongressiin odotetaan noin 200 osanottajaa. Liikuntasosiologian ja sosiologian tutkijoiden lisäksi kongressin ohjelma hyödyttää alan järjestöjen sekä kuntien ja läänien liikuntatoimen edustajia.

*Liikuntasosiologian kongressi www.eass2006.fi
Liikuntakasvatuksen maailmankongressi www.aiesep2006.fi.*

Yli 20 kansainvälistä tapahtumaa tänä vuonna

Jyväskylässä järjestetään vuonna 2006 noin 20 kansainvälistä tapahtumaa, joissa osallistujia on yhteensä lähes 4000. Yli 100 osallistujan tapahtumia on tänä vuonna kymmenen. Suurimmat tapahtumat kesällä ovat *The 18th Nordic Congress in Gerontology* toukokuussa ja heinäkuussa järjestettävät *AIESEP, The International Association of Physical Education in Higher Education* sekä EU:n ministerikokous. Niihin odotetaan noin 500 kävijää.

Jyväskylän Convention Bureau tehtävänä on auttaa kansainvälisten kongressien järjestäjiä Jyväskylään haettavissa tapahtumissa. Asiantuntija-apu on maksutonta ja

Bureau tavoitteena on säilyttää Jyväskylän vuonna 2005 saavuttama asema kolmanneksi suosituimpana kansainvälisten kongressien järjestäjänä Suomessa.

Kongressijärjestäjiä auttaa markkinointipäällikkönä helmikuussa aloittanut **Katri Vähä-Mustajärvi**. Hänen tehtävänä on kartoittaa Jyväskylän seudun kongressijärjestäjät, ja olla yhteydessä mahdollisiin tapahtumanjärjestäjiin.

Jyväskylän yliopiston rehtori **Aino Sallinen** myöntää tunnustuspalkintoja kongressin järjestäjille. Tunnustus myönnetään henkilölle, joka hankkii Jyväskylään kansainvälisen tieteellisen kongressin tai vastaa kongressin järjestelyistä.

Lisätietoa:

www.jyvaskyla.fi/meetingpoint/

Katri Vähä-Mustajärvi.

TEKSTI Helena Pulkkinen

KUVA Tuukka Rönkkö

Välittävä viestintäteknologia

Kahdeksan kuukauden ikäinen **Saana** esittelee viittä uuden uutukaista hammastaan leveällä hymylä. Äidin, puheviestinnän tutkija **Annaleena Ylisen** sylissä on helppo hymyillä. Kuvaaja ihastelee rauhallisen oloista lasta.

– No joo, kyllä Saana aina hetken viihtyy. Nyt noustaan seisomaan kaikkea vasten, joten saa kyllä olla tarkkana, Annaleena naurahtaa.

Kotona ollessa päivärytmin voi suunnitella vapaamin. Lapsi ei myöskään sido ajatuksia samalla tavalla kuin työ, jolloin ajattelulle jää enemmän aikaa. Ajattelu-aikaa Annaleena tarvitseekin, sillä lapsenhoidon vastapainoksi hän työskentelee väitöskirjatutkimuksensa parissa. Väitöksessään Annaleena tarkastelee läheisiä ihmissuhteita, joita ylläpidetään pääasiallisesti erilaisten viestintävälineiden kuten sähköpostin ja nettipuhelimen välityksellä.

Teknologiavälitteisiä vuorovaikutussuhteita on tutkittu järjestetyissä olosuhteissa 1990-luvulta lähtien. Arki-set ihmissuhteet ja niiden ylläpitäminen ovat vielä jääneet vähemmälle huomiolle.

– Monet toisilleen läheiset ihmiset, kuten pariskunnat tai sisarukset asuvat eri paikkakunnilla. Viestintäteknologia mahdollistaa vuorovaikutuksen ja yhteydenpidon, vaikka osapuolet ovatkin kaukana toisistaan, Annaleena huomauttaa.

Vaikka vuorovaikutuksen yleisimmät periaatteet ovat niin kasvokkaisuviestinnässä kuin teknologiavälitteisessä viestinnässäkin samat, tuo teknologia vuorovaikutukseen joitakin erityispiirteitä.

– Monet asiat, kuten vaikkapa välittäminen, on ilmaista selvemmin kuin kasvokkaisuviestinnässä. Kun ei pystytä näkemään toisen ilmeitä, koskettamaan tai välttämättä kuulemaan edes äänenpainoja, on tärkeää ilmaista kielellisesti omat ajatukset ja tunteet, Annaleena huo-

mauttaa.

Jokaisessa suhteessa on löydettävä omat tavat viestintäteknologian käyttämiseen. Kuinka nopeasti sähköpostiin täytyy vastata tai pitääkö chatin ääressä olla aina tiettyyn aikaan ovat kysymyksiä, joista osapuolten pitää sopia yhdessä.

Työkavereita ja opiskelijoita on ikävä

Erilaisten viestintävälineiden käyttö on äitiysloman aikana tullut Annaleenallekin entistä tutummaksi. Kun kaikkia ystäviä ei ehdi tapaamaan, tai he asuvat kaukana, on sähköposti hyvä kanava yhteydenpitoon. Teknologian avulla on löytynyt myös uusia ystäviä: tiivis kanssakäyminen netissä toisiinsa tutustuneiden äitien kanssa on uudenlainen keino jakaa arkipäivän tapahtumia. Sosiaalisia suhteita Annaleena pyrkii hoitamaan mahdollisimman paljon myös kasvokkain. Taloyhtiön lenkisauna ja lounas Tourulassa työkavereiden kanssa tuovat mukavaa vaihtelua arkeen.

Väitöskirja on tekijälleen tällä hetkellä lähinnä mieluisen harrastus, jonka parissa voi ahertaa Saanan nukkuessa tai leikkiessä **Janne**-isän kanssa. Kokopäiväinen väitöskirjan tekeminen ei välttämättä olisikaan Annaleenalle sopivin työskentelyn muoto.

– Lapsenhoidon ja tutkimuksen yhdistäminen toimii minun kohdallani hyvin, Annaleena hymyilee.

Jo ennen äitiyslomaa väitöskirjaurakka eteni puheviestinnän assistentin työn ohessa. Työpaikalle Annaleenalla onkin jo hieman ikävä: kaikki vuorovaikutustilanteet kahvitauoista oppiainepalavereihin ja opiskelijoiden ohjaukseen kun ovat niin mukavia. Työkavereiden ja opiskelijoiden iloksi Annaleena palaa töihin ensi vuoden alussa.

Kohti tasa-arvoisempaa tietoyhteiskuntaa

MAIJA FADEEV

Tasa-arvoisemman tietoyhteiskunnan puolesta toiminut projekti *Women in Industry and Technology*, WomenIT, alkoi vuonna 2001 ja sen loppuraportti julkaistiin huhtikuun alussa. Hankkeen tavoitteena on ollut muun muassa tarjota eväitä tasa-arvoisempaan tietoyhteiskuntaan, jossa naiset tulisivat paremmin kuulluiksi.

Tietoyhteiskuntaa ja siihen liittyvää tekniikkaa pidetään yleensä sukupuolettomana ja ihmisen ulkopuolelta määrittävänä prosessina, jota ihminen ohjaa. Naisten tietoyhteiskunnassa kohtaamat ongelmat eivät ole sen kummempia kuin yhteiskunnassa yleensäkin; päälle päin sukupuoleton tietoyhteiskunta on vahvasti segregoitunut. Tämä näkyy esimerkiksi siinä, millaisia ennakko-oletuksia meillä on naisista ja miehistä tietoyhteiskunnan toimijoina.

Tietoyhteiskunnassa toimitaan hyvin teknisessä ympäristössä. Naisten ja tekniikan suhde on ollut aina ongelmallinen, koska miehet ovat perinteisesti nähty luon-

tevampina tekniikan käyttäjinä.

Olen itsekin saanut kokemuksen siitä, millaista sukupuolittuneitten oletusten kohteeksi joutuminen on. Istuin kahvilla kahden miespuolisen tuttavani kanssa, kun puhe kääntyi tietokonepeleihin. Oltuani hetken hiljaa osallistuin puheeseen toteamalla, että puheenaiheena ollut peli kiinnosti minua kovasti ja harkitsin sen ostamista. Tuttavani katselivat minua hämmentyneenä ja toinen heistä totesi, että oli olettanut minun pudonneen kärryiltä siinä vaiheessa kun puhe kääntyi peleihin. Todellisuudessa nainen ei ole pelien pelaajana marginaalinen ilmiö, mutta edelleenkin ihmisillä on vaikeuksia mieltää naisia ja tietotekniikkaa yhteen. Minä en siis sopinut pelaajan profiliin – olenhan nainen. Pelit ovat pieni osa tietoyhteiskuntaa, mutta tapaukseni kuvaa hyvin naisiin kohdistuvia ennakko-oletuksia.

WomenIT – hanke pyrki purkamaan sukupuolen mukaan jakautuneita työmarkkinoita ja sen tarkoituksena oli tuoda naiset, naisten arkielämä ja aktiivinen työ enemmän näkyväksi. Hankkeen myötä on esimerkiksi pyritty parantamaan naisten etenemistä teknisille koulutusaloille kehittämällä uusia sukupuolisensitiivisiä ammatinvalinta-, ohjaus ja rekrytointimalleja. Tarkoituksena on ollut nimenomaan tuoda tietoyhteiskunta lähemmäs naisia tekemällä sitä koskevat asiat luontevaksi osaksi naisten elämää. Hanke jätti kuitenkin jälkeensä paljon tehtävää ja haasteita tulevaisuutta varten. Yhteiskunnan yleiset tasa-arvopyrkimykset tulisiikin siis ulottaa koskemaan laajemmin myös tietoyhteiskuntaa. Ehkäpä jo seuraavalla kerralla puheen kääntyessä peleihin minäkin voisin jo sopia potentiaalisen pelaajan profiliin.

WomenIT – hankkeet kotisivut osoitteessa
www.kajaaninyliopistokeskus.oulu.fi/proj/womenit/

Elina Kumpumäki
 tasa-arvotoimikunnan opiskelijajäsen

Kirsi-Marja Nurminen
tiedottaja

Humanistin sisäinen insinööri

Mahtaa korjauslakan keksijää harmittaa. Aloittaessani opinnot Jyväskylän yliopistossa vuonna 1990 tuotelle oli vielä suuri kysyntä. Seuraavana talvena sain ensimmäisen tekstinkäsittelylaitteeni, sähkökirjoituskoneen, jossa virheet saattoi jo pyyhkiä pois korjausnauhalla. Koneen käyttö oli niin auvoista, että kirjoitin usein monta riviä telalle, kun en huomannut tulleeeni sivun loppuun.

Kirjoituskoneella pärjäsin opintojen ensimmäiset vuodet. Sillä tuli kirjoitettua yleisen historian praktiikun tutkielma kuningas Arthurista (kyllä) ja Suomen historian proseminaariryö kyläjuhlista. Liekö johtunut koneesta vai aiheesta, mutta en saanut sivuja aikaiseksi kuin kymmenkunta.

Kämpäkaverini veli, nykyisin maapalloa kiertävä Nokian insinööri, toimitti meidät luultavasti vuonna 1993 tietojenkäsittelyn aikakaudelle. Kaverini sai häneltä vanhan tietokoneen, jossa pyöri Windowsin käyttöjärjestelmä 3.11. Koneen käyttöoikeuden varmistaakseni kävin Kampus-Datasta ostamassa HP:n tulostimen, joka maksoi noin 2000 markkaa.

Tietokoneella syntyi näyttävääkin opintomateriaalia. Koska kaverini opiskeli vielä graafista suunnittelua, saimme proseminaaritöiden kansista vakuuttavan oloisia. Mietimme tuntikausia sopivia kirjasimia ja tyylejä. Seminaareissa luultavasti ärsyitimme muita ulkoasukikkailuillamme (gradun pylväsiagrammeissa cocktail-lasien kuvia ym). Kaikki oli niin helppoa! Ja kivaa. Ja pro-

seminaaritöiden mitta kasvoi lähes 30:een sivuun.

Sähköpostia opin käyttämään viimeisinä opiskeluvuosina – valmistuin vuonna 1996. Internetistä en ymmärtänyt mitään vielä vuonna 1997. Sitä aloin käyttää oikeastaan vasta työelämässä.

Tämän päivän opiskelijaa tekniikka ympäröi jo joka puolelta. Suurella osalla on oma tietokone ja Internet-yhteys. Ainejärjestöillä on kotisivuja, joilla on keskustelupalstoja ja kuvagallerioita. Eipä pääse unohtumaan, mitä juhlissa oikein tapahtui. Tirkistelyn halun lisäksi sivut varmasti lisäävät myös yhteisöllisyyttä.

Aloitin Tiedonjyvän toimitussihteerinä huhtikuun alussa Anitta Kanasen siirrettyä seuraavan kolmen vuoden ajaksi tutkimusryhmän koordinaattoriksi moottoritien toiselle puolelle. Palasin Jyväskylään yli seitsemän vuoden poissaolon jälkeen. Työvuodet ovat opettaneet kirjoitustaitoisen humanistin käyttämään tietokonetta lehtien ja muiden painotöiden tekoon, ottamaan digikuvia ja käsittelemään niitä sekä vaihtamaan puhelimen sähköpostiin. On vaikea kuvitella tekevänsä tätä työtä ilman tietokoneita ja niiden hienoja ohjelmia.

Toki joskus saa kulumaan aikaa koneen käsittämättömien oikkujen kanssa takkuamiseen. Mutta kun ratkaisee hankalan teknisen ongelman, tuntee itsensä kaikkivoivaksi. On mahtavaa löytää humanistista oma sisäinen insinööri...

Kirjoittaja työskentelee yliopiston viestintäyksikössä tiedottajana ja on Tiedonjyvän toimitussihteerinä.

Puolitusinapakkaus

Satiirien kirjoittaminen on kannattavaa puuhaa. Rahaa siitä ei tosin juurikaan saa, mutta se tuntuu hyvältä. Mutta miten satiiri vaikuttaa lukijaan? Kuluttajanäkökulmaa minulla ei ole. En ole koskaan lukenut yhtään satiiriäni.

Pienessä satiirissa suomalainen on kuulemma seurallinen, isossa vaarallinen. Tilastot vahvistavat, että useat väkivallanteot tehdään satiirin vaikutuksen alaisena. Satiirien lehteily vaarantaa liikenneturvallisuuden. Koska satiiri vie työkyvyn, pitkäaikaistyötön pääsee eläketuelle, jos on lukenut satiireja yhtäjaksoisesti kymme-

nen vuoden ajan.

Viime vuonna satiirien kulutus oli 10,3 henkilöä kohti. Kasvua kuusi prosenttia. Satiirien hinta on niin alhainen, että se ei juurikaan rajoita kulutusta. Jossain nytkin istuu työryhmä pohtimassa satiiriveron laskua. Siksi sivutoimisen satiirikon on tunnettava tuottajavastuunsa.

Viime kädessä tiukin testi satiirikon kyvykkyydelle on se, älyääkö lopettaa ajoissa. Kuusi on sopiva määrä. Ainakin kunnes kilpailevan yliopiston tiedottaja keksii tusinasatiirikon.

KOIRASEN KOIRUUKSIA

Anagrammipähkinä

Anagrammi on kirjainleikki, jossa kirjainten järjestystä muuttamalla sanasta tai sanoista muodostetaan uusia ilmaisuja. Näiden anagrammien taakse kätkeytyy ammattinimikkeitä, joita esiintyy yliopistoissa.

Vartioherra
Vaadi arkena
Lohjalta hintoja
Tarjota jaksoihin
Tilasi syntiset
Kultainen taipumus
Eläköön pitkähäkö silli
Pientuottajat
Hiersi tositoimet
Liotan knoppia ääliöksi
Aforismiteos perkaa
Karttaa puhujia
Etusija-tulkinnat

Vastaukset
Vartioherra = Vartehtori
Vaadin arkena = Varadekaani
Lohjalta hintoja = Hallintojohtaja
Tarjota jaksoihin = Kirjastonhoitaja
Tilasi syntiset = Viassistentti
Kultainen taipumus = Tutkimusapulainen
Eläköön pitkähäkö silli = Henkilöstöpäällikkö
Pientuottajat = Tuntiohjaaja
Hiersi tositoimet = Toimistosihteeri
Liotan knoppia ääliöksi = Opintoasiainpäällikkö
Aforismiteos perkaa = Akatemiaprofessori
Karttaa puhujia = Apurahatutkija
Etusija-tulkinnat = ATK-suunnittelija

Matti Koiranen
professori

T – tyrannicum?

TALVIKKI LEHTOLAINEN

Mistä tuleekaan hallintoviraston lyhenne T?

Kalevalan päivänä pidetyssä Suomen kieli, Suomen mieli -seminaarissa kuultiin useita ansiokkaita yliopistokampuksemme historiaan liittyviä katsauksia. Yksi niistä, jatko-opiskelija **Anni-Marja Seppäsen** esittämä, käsittelee kampuksen nimistöä, josta osa on latinankielistä. Tässä eräs esitystä täydentävä detajli Hallintorakennuksen nimeämistä koskien.

Muistaakseni 1970-luvulla yliopiston hallinto kääntyi silloisten latinan kielen edustajien puoleen pyytäen, että kampuksen eri rakennuksille keksittäisiin sopivat latinankieliset nimet. Olin itsekin niitä keksimässä, ja useimmat ehdotuksistamme hyväksyttiin. Esimerkiksi seminaarin ajoilta peräisin olevan vanhan juhlasalirakennuksen nimeksi tuli Seminarium ja uuden juhlasalirakennuksen nimeksi Capitolium. Nimilyhenteet S ja C ovat edelleen yleisessä käytössä.

Mainitessaan hallintorakennuksen nimilyhenteen T esitelmöitsijä aprikoi, mistä se on peräisin – voisi-ko se tarkoittaa kreikkalais-latinalaista sanaa Tyrannicum. Katsauksen päättyessä aikataulusta oltiin jo myöhässä, eikä väliin mahtunut lyhyttäkään kommentoivaa keskustelua. Vielä seminaarin iltapäivälläosiossakin kysymys askarrutti muutamia läsnäolijoita, ja joku heistä päätyi otaksumaan, että T kenties oli otettu käyttöön vain hätätilassa, kun aakkoston kaikki muut kirjaimet oli jo varattu muihin nimikkeisiin.

Näin ei toki ole asian laita: kyllä puheena olevalle lyhenteelle löytyy mielekkäämpikin selitys. Tyrannicumia se ei silti latinistien kaavailuissa tarkoittanut. Yliopiston hallinto oli osoittanut poikkeuksellisen suurta arvostusta edustamaamme kieltä kohtaan toivomalla, että kampuksen nimistö soveltuvin osin latinalaistettaisiin; olisi ollut peräti omituista, jos siitä kiitokseksi olisimme täten epäsuorasti vihjaisseet olevamme akateemisten hirmuvaltioiden hallittavina.

Nimen lähtökohta oli puhtaasti latinalainen: antiikin Rooman Capitolium-kukkulan juurella oli aikoinaan sijainnut valtionarkisto eli Tabularium, ja katsoimme, että se olisi riittävän juhlallinen ja arvokkaita mielikuvia herättävä sana soveltuakseen myös Jyväskylän yliopiston hallintorakennuksen nimikkeeksi. Syystä tai toisesta tämä täydellinen nimike näyttää vuosikymmenien saatossa unohtuneen, toisin kuin esimerkiksi Historica, Musica ja Fennicum, ja on tyydytty puhumaan T-rakennuksesta.

Jostakin silti on ilmeisesti lehahtanut lentoon sellainen huhu, että T todella olisi alusta pitäen ajateltu Tyrannicummin lyhenteeksi. Rehellisyyden nimissä on pakko tunnustaa, että joskus myöhemmin, kun hallintovirasto on julkistanut tutkijoille ja opettajille vähemmän mieluisia päätöksiä, latinistienkin keskuudessa on saatettu spontaanisti puuskahtaa: ”Kaikenlaisia päätöksiä siellä Tyrannicumissa tehtäillään!” Tämä on kuitenkin yleensä tapahtunut suljetussa seurassa ja ilman pahaa tarkoitusta, luottaen siihen, että yliopiston hallinnon henkilökunta on kauttaaltaan huumorintajuista väkeä, joka ei pahastu leikinlaskusta.

Erkki Palmén
FT, lector emeritus

Pihtiputaan mummon happy talk

Heikki Kuutti (2005) *Uusi mediasanasto*. Atena Kustannus Oy.

Uusi mediasanasto on päivitetty ja ajanmukaistettu laitos vuonna 1998 ilmestyneestä Mediasanasanastosta. 3000 termin avulla sukellaan sisään median maailmaan, jotta puhuisimme asioista niiden

oikeilla nimillä.

Erikoissanaston keskeisimmät osiot ovat joukkoviestintä ja journalismi, tiedotustoiminta ja yhteisöviestintä, lehdistö, radio- ja tv-toiminta, elokuva, verkkoviestintä sekä mediamarkkinointi. Myös alan slangisanasto on otettu mukaan kirjaan.

Tiedotusvälineet ja tekniikka ovat viime vuosina kehittyneet ja muuttuneet kiihkeällä tahdilla. Eriyisesti verkkoviestinnän merkitys on lisääntynyt. Teokseen onkin päivitetty alan keskeinen sanasto, ja kirja on myös huomattavasti laajempi kuin edeltäjänsä.

Sanaston tarkoitus on antaa käyttäjälleen mahdollisimman monipuolinen kokonaiskuva media maailman ilmiöistä ja niiden välisistä suhteista. Käsitteistä on useimmiten määritelty niiden sisältö, tehtävä ja merkitys. Vakiintu-

neita vieraskielisiä sanoja ei ole lähdetty suomentamaan. Deadline on edelleen deadline ja skuppeja metsästetään vanhaan tapaan.

Moni median toimintoihin liittyvä sana tai sanonta on kotoisin Yhdysvalloista. Joukossa on kuitenkin ilahduttavasti myös suomalaisia ilmiöitä kuvaavia termejä, kuten Pihtiputaan mummo ja salarakas. Joskus ennen vanhaan tapporahaa maksettiin susista, nyt selaista saavat freelancerit. Kun lehdistä luetaan uutisia, löytyy verkosta nettisiä. Kyberjournalisti ei ole puoliksi kone, puoliksi toimittaja vaan verkkoympäristössä työskentelevä toimittaja. Ja kun kymppin uutisissa ankkurit sanailevat keskenään, on kyse happy talkista.

Uusi mediasanasto on tarkoitettu median parissa työskentelevien ja alan opiskelijoiden käsikirjaksi. -KMN

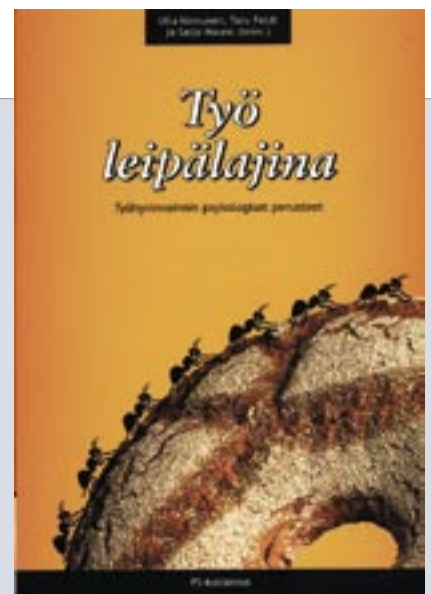
Huippuelämyksistä virtaa työhön

Ulla Kinnunen, Taru Feldt ja Saija Mauno (toim.) (2005) *Työ leipälajina*. Työhyvinvoinnin psykologiset perusteet. PS-kustannus.

Työhyvinvointia on Jyväskylän yliopistossa tutkittu jo parinkymmenen vuoden ajan. Suurten ikäluokkien saavuttaessa eläkeiän on entistä tärkeämpää selvittää, mitkä tekijät saavat ihmiset jaksamaan ja

jatkamaan työssään pitempään.

Työhyvinvointi on persoonallinen kokemus ja yksilölliset erot ovat suuria. Myös huoli työpaikan pysyvyydestä sekä työ- ja perhelämän yhdistäminen vaikuttavat työssä viihtymiseen. Kirjoittajat muistuttavat, että hyvinvointi on muutakin kuin pahoinvoinnin oireiden, uupumuksen ja stressin puuttumista. Työtyytyväisyyteen

Aktivismista globaalisti

Susanna Paasonen (toim.) (2005) Aktivismi. Verkostoja, järjestöjä ja arjen taitoja. Nykykulttuurin tutkimusyksikön julkaisuja 85.

Mitä on aktivismi? Normien ja sääntöjen rikkomista ja silkkää vastaan vikurointia? Muutoksia haettaessa valtaa ei pelkästään pyritä kumoamaan vaan tuolloin myös neuvotellaan sallitun rajoja uudelleen, työstetään vaihtoehtoja ja käydään arvokeskustelua. Aktivismi-teoksessa käsitellään näitä rajapintoja sekä aktivismin ja arjen käytäntöjen yhtymäkohtia.

Yhdessätoista artikkelissa aktivismin merkityksiä, muotoja ja mahdollisuuksia lähestytään kansalaisliikkeiden, etnisyyden ja verkostoitumisen näkökulmista. Myös Internetin roolia aktivismin mah-

dollistajana pohditaan. Aktivismia hahmotetaan eri puolilta maailmaa poimittujen esimerkkien kautta.

Aktivismin verkostot -osiossa selvitetään yhteiskunnallisia liikkeitä ja niiden toimintatapoja. Arkinen aktivismi keskittyy identiteetin muotoutumiseen. Aktivismin tyyli ja taide -osio puolestaan tarkastelee aktivismia kulttuuritoimintana kirjallisuuden ja kuvataiteen esimerkkien avulla.

Nykykulttuurin tutkimusyksikön julkaiseman kirjan kirjoittajien joukossa on useita jyväskyläläisiä tutkijoita, kuten **Irma Hirsjärvi**, **Melanie Katherine Muwanga** sekä **Mika Pyykkönen**. Kirjan toimittaja **Susanna Paasonen** työskentelee Jyväskylän yliopiston digitaalisen kulttuurin yliassistenttina.

Kirjan artikkelit perustuvat vuo-

den 2003 Kulttuurintutkimuksen kesäkoulun alustuksiin ja keskusteluihin. - KMN

vaikuttavat esimerkiksi tehtävien vaihtelevuus ja työn merkittävyys sekä oikeudenmukainen kohtelu, työpaikan hyvät ihmissuhteet ja työstä saatu palaute.

Myös työhön sitoutuneisuutta tutkimalla voidaan selvittää henkilön asenteita työtä ja työelämää kohtaan ja miten ne tyydyttävät hänen tarpeitaan. Työssään viihtyvä voi myös joutua suoranaiseen "työn imuun" tai virtaan, jolloin työ tuottaa hänelle nautintoa ja huip-

puelämyksiä.

Kirjassa tarkastellaan näiden asioiden lisäksi sitä, miten työpaikoilla voidaan edistää ja kehittää työntekijöiden hyvinvointia. Terveessä organisaatiossa ihmisiä arvostetaan, henkilöstö voi vaikuttaa ja osallistua, työterveydestä huolehditaan sekä pyritään sovittamaan yhteen työ- ja muu elämä. Hyvinvoinnin kehittämiseksi ovat vastuussa niin esimies kuin alaisetkin.

Kirjaa suositellaan kaikille, jotka

haluavat voida työssään paremmin ja jotka auttavat myös toisia jaksamaan. Samoin se sopii oppikirjaksi työ- ja organisaatiopsykologiaan ja käsikirjaksi hyvinvointikysymysten parissa työskenteleville.

Kirjassa esitellyt tutkimustulokset perustuvat useampaan projektiin, joiden päärahoittajina ovat toimineet Työsuojelurahasto, Suomen Akatemia ja Emil Aaltosen Säätiö. - KMN

Oikea selän toimintakykytesti oikeaan tarkoitukseen

THM Annina Roposen liikuntalääketieteen väitöskirja *Heredity, other constitutional structural and behavioral factors in back function tests* tarkastettiin 16.3. Vastaväittäjänä toimi professori Antti Malmivaara (Stakes) ja kustoksena professori Urho Kujala.

Gallialaiset tavoittelivat Rooman imperiumin virkoja

FL Pauli Sivosen yleisen historian väitöskirja *Being a Roman Magistrate. Office-holding and Roman Identity in Late Antique Gaul* tarkastettiin 1.4. Vastaväittäjänä toimi dosentti Antti Arjava (Helsingin yliopisto) ja kustoksena professori Seppo Zetterberg.

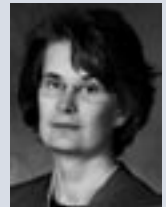
Hylystä arvokkaaksi museoesineeksi

Esiupseeri Hannu Valtosen museologian väitöskirja *Tavallisesta kuriositeetiksi – Kahden Keski-Suomen Ilmailumuseon Messerschmitt Bf 109 -lentokoneen museoarvo* tarkastettiin 24.3. Vastaväittäjinä olivat FT Pasi Kesseli (Maanpuolustuskorkeakoulu) ja dosentti Juhani Kostet (Turun maakuntamuseo) sekä kustoksena professori Janne Viikuna.

Perinteiden kunnioittaminen tärkeää perheyriyksen arvomaailmassa

KTM Margit Niemelän yrittäjyyden väitöskirja *Pitkäikäisten perheyriyksen arvoprofiili. Pitkäikäisten perheyriyksen arvojen ja jatkuvuuden kuvaus Bronfenbrennerin ekologisen teorian avulla* tarkastettiin 7.4. Vastaväittäjänä oli professori Pauli Juuti (Lappeenrannan tekninen yliopisto) ja kustoksena professori Matti Koironen.

Lähes kaksi kolmannesta lastenreumaa sairastaneista kärsii taudista edelleen

THM Marja Arkela-Kautiainen fysioterapian väitöskirja *Functioning and Quality of Life as Perspectives of Health in Patients with Juvenile Idiopathic Arthritis in Early Adulthood. Measurement and long-term outcome* tarkastettiin 1.4. Vastaväittäjänä oli professori Alan Jette (Bostonin yliopisto Yhdysvallat) ja kustoksena professori Esko Mälkiä.

Musiikin tunnevaikutus on monen tekijän summa

FM Kari Kallisen musiikkiteorian väitöskirja *Towards a Comprehensive Theory of Musical Emotions: A Multidimensional Research Approach and Some Empirical Findings* tarkastettiin 12.4. Vastaväittäjänä oli professori Marcel Zentner (Geneven yliopisto, Sveitsi) ja kustoksena professori Petri Toiviainen.

Uusia materiaaleja värinäyttöihin

FL Riika-Mari Mäkisen epäorgaanisen kemian väitöskirja *Synthesis, crystal structure and thermal decomposition of certain metal thiocyanates and organic thiocyanates* tarkastettiin 1.4. Vastaväittäjänä oli professori Risto Laitinen (Oulun yliopisto) ja kustoksena professori Jussi Valkonen.

Epäluotettavuus esteenä mobiilipalveluiden yleistymiselle

FM Artem Katasonovin luonnontieteellisen alan (tietojenkäsittelytiede) väitöskirja *Dependability Aspects in the Development and Provision of Location-Based Services* tarkastettiin 13.4. Vastaväittäjänä oli professori Markku Oivo (Oulun yliopisto) ja kustoksena professori Jari Veijalainen.

TEKSTI Oili Pulkkinen

Do you write english?

Jokaiselle jotain muuta kieltä kuin englantia puhuvalle ja kirjoittavalle kieliongelmat, pienet tai vähän suuremmat, ovat tuttuja: vähintään puuttuu se jokin salaperäinen vivahde. Mikäli opettajiin on uskomista, ei meillä kuitenkaan ole syytä häpeään. Syntyperäiset, hyvillä arvosanoilla opiskelemaan päässeet opiskelijatkaan eivät aina osaa kirjoittaa loogista tekstiä. Sekä yliopistojen opettajat että vastavalmistuneiden työnantajat valittavat, ettei edes kielen perusasioita hallita.

Samaan aikaan matematiikan opettajat valittavat uusien opiskelijoiden loogisen ajattelukyvyyn puutetta. Näillä kahdella asialla lienee yhteys?

Yliopistojen luennoitsijoiden syyttävä sormi osoittaa paitsi tekstiviestittelyyn ja tekstinkäsittelyyn myös siihen, että kouluissa keskitytään kielen ilmaisullisiin aspekteihin ja kielenhuolto unohdetaan. Saatetaanpa koululaisille kertoa, että he eivät tarvitse kielioppia suoriutuakseen A-levels -kokeista.

Siitä perinteisestä suomalaisesta tavasta opiskella kieliä on sittenkin jotain hyötyä. Kiitos kieltenmaika ja anteeksi, että aina valitin menetelmiä vanhan aikaisuutta.

PS. Tämän kolumnin piti käsitellä Bologna-prosessia skotlantilaisissa yliopistoissa, mutta joko ihmisiä on

Näiden kirjojen lukemista voisi suositella myös syntyperäisille englanninkielisille.

kielletty puhumasta asiasta tai sitten sen kanssa ei hötkyillä. Tähän käsitykseen päädyin, kun yritin tuloksetta saada jonkun tutkijakollegan tai professorin kertomaan Bologna-prosessin etenemisestä täällä.

Kirjoittaja on IASH:ssa Edinburghin yliopistossa vieraileva tutkijatohtori

Kirjastolle yli 200 draamakasvatuksen kirjaa

Erkki Laakson lahjoitus auttaa alan opiskelijoita ja tutkijoita

Draamapedagogiikan emerituslehtori **Erkki Laakso** teki näkymätöntä näkyväksi ja lahjoitti yliopiston kirjastolle yli 200 teosta. Teokset ovat pääasiassa draamakasvatukseen ja teatteritaiteeseen liittyviä. Joukossa on myös jonkin verran kasvatustieteisiin luettavia teoksia.

Laakso väitteli kaksi vuotta sitten, joten teosten joukossa on runsaasti uutta alan kirjallisuutta. Kirjastossa oltiin erityisen iloisia niistä kotimaisista kirjoista, jotka syystä tai toisesta puuttuvat vapaakappalekokoelmasta.

– Joukossa on sellaisia kirjoja, jotka ovat jatkuvasti lainassa. Lisäkappaleet ovat tervetulleita, kertoo toimisto-päällikkö **Pirkko Audejev-Ojanen** yliopiston kirjastosta.

Jyväskylän yliopisto on suomalaisen draamakasvatuksen opetuksen äiti. Suurin osa ilmaisutaidon opettajista valmistuu täältä.

– Alan tutkimus pääsi kunnolla käyntiin vasta 1990-luvulla. Onneksi kirjasto on suhtautunut myönteisesti laitoksen kirjahankintoihin ja antanut meille vapaat kädet, kehuu Laakso.

Jyväskylän kokoelmista lainataan alan kirjoja paljon myös ulos. Draamakasvatuksen lehtori **Hannu Heikkinen** on tyytyväinen lahjoitukseen ja uskoo, että kirjoista on paljon hyötyä opiskelijoille.

– Olen onnellinen opiskelijoiden puolesta. Kirjat ovat tarpeen etenkin graduntekijöille.

Mahdollisimman monen ulottuville

Yliopiston kirjastolle tarjotaan vuosittain kymmenkunta kirjalahjoitusta. Kaikkia ei kuitenkaan voida ottaa vastaan tilanpuutteen takia.

Laakson lahjoituskirjoista reilut 100 sijoitetaan pääkirjastoon sekä tenttikirjoiksi että vapaakappalekokoelmaan. Loput tulevat Aallon kirjastoon.

– Alun perin ajattelin, että kirjat olisi sijoitettu Juomatehtaalalle. Onneksi kuitenkin päädyttiin toisenlaiseen ratkaisuun. Näin kirjat ovat mahdollisimman monen ulottuvilla, sanoo Laakso.

Laakson oma suosikki kirjojen joukossa on Brian Wayn Luova toiminta ja persoonallisuuden kehittyminen. Kirjassa on Wayn omistuskirjoitus, ja se on ilmestynyt 1967. Suomenkielinen teos on vuodelta 1976.

– Tämän luettuani jäin draamakasvatuksen koukkuun, tunnustaa Laakso.

Audejev-Ojasen henkilökohtaisia suosikkeja ovat Brechtiin liittyvät teokset. Hannu Heikkinen löytää kirjapinosta John O'Toolen ”Drama, culture and empowerment” -teoksen.

– Kirja ilmestyi vuonna 1995 – samaan aikaan aloitelin omaa kansainvälistä uraani, muistelee Heikkinen. -KMN

TARJA VÄNSKÄ-KAUHANEN

Pirkko Audejev-Ojanen ja Hannu Heikkinen tutkailevat Erkki Laakson lahjoittamia kirjoja. Laakso iloitsee siitä, että kirjat pääsevät laajaan käyttöön.

KALENTERI

VÄITÖKSIÄ

pe 19.5. klo 12, L303, Liikunta. **THM Pirjo Tiikkaisen** gerontologian ja kansanterveyden väitöskirjan *Vahvuusiän yksinäisyys. Seuruututkimus emotionaalista ja sosiaalista yksinäisyyttä määrittävistä tekijöistä* tarkastustilai-

suus. Vastaväittäjänä professori Marja Jylhä ja kustoksena emeritusprofessori Eino Heikkinen.

pe 19.5. klo 12, Kokkolan kaupungintalo, Kokkola-Sali. **KL Jaana Salmelan** kasvatustieteen väitöskirjan *Koetun sosiaalisen tuen, pätevyiden, itsearvostuksen ja liikunnan yhteyksiä*

nuoruusiän kasvuvuosina tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Taru Lintunen ja kustoksena professori Raine Valli (Chydenius-Instituutti).

pe 19.5. klo 12, KEM 4, Kemian laitos. **FM Heidi Mansikkamäen** organisen kemian väitöskirjan *Self-*

assembly of Resorcinarenes tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Jerry Atwood (USA) ja kustoksena professori Kari Rissanen.

pe 19.5. klo 12, Konneveden tutkimusasema. **MSc Ines Klemmen** ekologian ja ympäristönhoidon väitöskirjan *Polyandry and its Effect on Male and Female Fitness* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Heribert Hofer (Saksa) ja kustoksena dosentti Hannu Ylönen.

ti 23.5. klo 12, S212, Seminarium. **KTL Jukka Lahtosen** kansantaloustieteen väitöskirjan *Matching Heterogeneous Job Seekers and Vacancies: Empirical studies Using Finnish Data* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Pekka Ilmakunnas (Helsingin kauppakorkeakoulu) ja kustoksena professori Jaakko Pehkonen.

pe 26.5. klo 12, Ambiotica, sali YAA303. **FM Annimari Lehtomäen** ympäristötieteen väitöskirjan *Biogas production from energy crops and residue* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Rudolf Braun (Itävalta) ja

kustoksena professori Aimo Oikari.

la 27.5. klo 12, S212, Seminarium. **YTM Johanna Kiilin** sosiaalityön väitöskirjan *Lasten osallistumisen voimavarat. Tutkimus Ipanoiden osallistumisesta* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä dosentti Tuula Gordon (Helsingin yliopisto) ja kustoksena professori Mikko Mäntysaari.

to 1.6. klo 12, Ambiotica, sali YAA303. **FM John Loehr'in**, ekologian ja ympäristönhoidon väitöskirjan *Thinhorn Sheep Evolution and Behaviour* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Tim Coulson (UK) ja kustoksena dosentti Hannu Ylönen.

pe 2.6. Biokeskus, Helsingin yliopisto. **FM Hanna Kontkasan** biotekniikan väitöskirjan *Novel steryl esterases as biotechnological tools* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä PdD Stefan Minning (Tanska) ja kustoksena professori Christian Oker-Blom.

ma 5.6. klo 12, S212, Seminarium. **LitK Kari Puronahon** markkinoinnin väitöskirjan *Liikuntaseurojen lasten*

ja nuorten liikunnan markkinointi - Tutkimus lasten ja nuorten liikunnan tuotantoprosessista, resurssista ja kustannuksista tarkastustilaisuus. Vastaväittäjinä professori Juha Näsi (Tampereen yliopisto) ja YTT Juha Heikkala (Opetusministeriö) sekä kustoksena professori Outi Uusitalo.

la 10.6. klo 12 S212, Seminarium. **FL Pirjo Alatalon** englannin kielen väitöskirjan *Directive Functions in Intra-Corporate Cross-Border Email Interaction* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjinä professori Catherine Nickerson (Hollanti) ja professori Eija Ventola (Helsingin yliopisto) sekä kustoksena professori Arja Piirainen-Marsh.

TAPAHTUMIA

pe 12.5. klo 10.15–15.30, S212, Seminarium, vanha juhlasali. **J. V. Snellman 200 -seminaari: Sivistyksen voima.** Lisätietoja: mope@edu.jyu.fi

18.5.–20.5. **Arts, Aesthetics, Life Congress.** Lisätietoja: pauline@cc.jyu.fi

ti 23.5. klo 8.30–15.30, Agora, Auditorio 3. **EU 7. puiteohjelman tiedustilaisuus.** Lisätietoa: linjala@adm.jyu.fi

28.5.–31.5. Jyväskylän Paviljonki. **18th Nordic Congress of Gerontology.** Lisätietoja: sarianna.sipila@sport.jyu.fi

5.6.–7.6. **24.Soveltavan kielen tutkimuksen kesäkoulu.** Lisätietoja: dufva@campus.jyu.fi

7.6.–10.6. **Social Class – The 13th Summer School of Cultural Studies.** Lisätietoja: leena.kaukio@campus.jyu.fi

8.6.–10.6. **Language in Action – Vygotsky and Leontievian Legacy Today.** Lisätietoja: Sari.Poyhonen@campus.jyu.fi

13.6.–15.6. **Nordplus Neighbour Seminar.** Lisätietoja: marianne.ekonen@econ.jyu.fi

KUOPION KULTTUURIHISTORIALLINEN MUSEO

J.V. Snellman perheensä kanssa. Takarivissä pojat Vilhelm, Anders Henrik, Johan Ludvig ja Karl. Edessä Snellman ja tytär Hanna. J.V.Snellman 200 vuotta -juhlanäyttely yliopiston museolla 12.5.–31.7. esittelee Snellmanin elämäntyötä suomalaisen sivistyksen ja kulttuurin uranuurtajana.

Löytöretki menneeseen aikaan

Pysyvässä näyttelyssä esillä vain murto-osa kartoista

Pannukakkumaisen maailman äärimmäisellä reunalla seisoo hiihtäjä sukset jalassa. Vuosi on 1285, ja Suomi on hiihtänyt itsensä maailmankartalle. Pimeän keskiajan vuosina meikäläiset olisivat hallinneet lajia varsinkin, jos kilpailut olisi hiihdetty Suomessa. Syy moiseen ylivoimaan näyttätty yksinkertaisena. Muut

kansallisuudet tuskin olisivat löytäneet kilpailupaikalle; eivät ainakaan hiihtäjän sijaintia esittävän herefordilaisen katedraalin maailmankartan perusteella.

Vuosisatojen kuluessa karttakuva syrjäisestä Pohjola-ta täydentyi. Jo 1500-luvulla mielikuvaan Suomesta vaikuttivat kartat, jotka kuvasivat maamme täynnä vesistöjä,

Fredriksonin karttakokoelma koostuu noin sadasta kartasta.

metsää ja eläimiä. Historian tapahtumia kuvasivat sotajoukot ja tykit. Tällä tavoin vanhat kartat kertovat valtion muodon muutoksista, nimistön kehittymisestä, tiestöstä ja asutuksen leviämisestä.

Historica-rakennuksen ullakkokerroksessa Suomen karttakuvan vaiheita esittelevä pysyvä näyttely tuo nähtäville kehityksen keskiajan arabialaisesta kulttuuripiiristä aina nykyaikaan saakka. Fredriksonin karttakokoelman pohjalta koottu näyttely koostuu noin sadasta keskeisestä karttakuvamme kehitystä kuvaavasta kartasta. Historian laitoksella säilytettävän kokoelman laajuus ei kuitenkaan avaudu pelkällä käynnillä Chartographica-salissa, jossa vain raapaistaan pintaa.

– Näytteillä on ihan murto-osa, yllättää karttoihin pe-rehtynyt erikoistutkija **Heikki Rantatupa**.

Kokoelman todellinen laajuus selviää yliopiston kirjaston JYKDOK-kokoelmaluettelon avulla: kampuksen todellinen aarre käsittää kaikkiaan 1 559 nimikettä, jotka pitävät sisällään noin 50 000 karttaa. **Eero ja Erkki Fredriksonin** säätioimä kokoelma luovutettiin vuonna 1997 yliopiston hallintaan. Kokoelmasta vastaa ja huolehtii historian laitos.

Atlakset vahvana perustana

Osa kokoelmaan päätyneistä kartoista on atlaksista irtevittyjä sivuja, joiden keräämisen Eero Fredrikson

aloitti opiskellessaan 1930-luvulla Lontoossa.

– Yksittäisiä sivuja kauppaamalla myyjät saivat paremman hinnan kuin mitä olisivat saaneet myydessään atlaksia kokonaisina, Rantatupa toteaa.

Ei siis ihme, että kokonaisien vanhojen atlaksien löytäminen on nykyisin vaikeaa. Tästä huolimatta Fredriksonin karttakokoelmasta löytyy myös satoja kokonaisia sidottuja atlaksia Euroopan eri maista.

Rantatupa toivoo, että sidotut atlakset digitoitaisiin sähköiseen muotoon. Nyt hienot teokset jäävät nimeksi kokoelmaluetteloon. Ongelmana on kuitenkin aika ja resurssit: työskarkaa riittäisi, eikä metrin korkean kirjan skannaaminen onnistu ilman erikoislaitteita.

Kansallisia päämääriä

Usein kartat mielletään sitä kiinnostavammiksi mitä vanhempia ne ovat. Harvinaisuus ei kuitenkaan määrity suoraan vuosien perusteella. Karttakokoelmasta Rantatupa nostaa esiin suoranaisena aarteena komeakantisen Viron topografisen kartaston vuodelta 1939.

– Kun Neuvostoliitto miehitti Viron vuonna 1940, päätyi kartasto kokonaisuudessaan hävitettäväksi. Jopa virolaiset ovat täällä kartastoa ihmetelleet, sillä näitä ei monta ole Virossakaan jäljellä, hän kertoo.

Tieteellisten päämäärien lisäksi kartat ovatkin palvelleet kansallisia päämääriä. Näin myös Suomessa, jossa asia tiedostettiin jo varhain.

– Suomen maantieteellinen seura valmisti ensimmäisenä maailmassa painetun kansalliskartaston, Suomen kartaston, vuonna 1899. Pahimpaan Bobrikovin aikaan, Rantatupa naurahtaa.

Merkittävän osan karttakokoelmaa muodostavat myös erilaiset sotienaikaiset kartat. On tilannekarttoja Krimin sodasta, Suur-Suomen rajoja esitteleviä karttoja ja löytyypä laatikostosta monisatasivuinen jatkosodassa sota-saaliiksi päätyneet venäläinen Itä-Karjalan kartasto, jota suomalaiset painoivat sodan aikana kiireellä lisää.

– Tämän kartaston tulenarkuutta korostaa, että käyttö oli pitkälti kielletty vuoteen 1989 saakka. Kartasto oli sota-arkistossa nähtävillä, mutta sitä ei saanut kopioida millään tavalla, tutkija valottaa.

Nykyisin kartastoa on käytetty ja lainattu paljon. Siitä selviävät muun muassa vanhojen kalmistojen sijainnit, joista ei muutoin välttämättä enää tiedettäisi. Vanhat kartat ovat tutkimukselle arvokasta materiaalia.

– Kokoelmassa on historioitsijoille hyvinkin käyttökelpoisia kartastoja, kuten esimerkiksi ruotsalaisen Hermelinin kartat. Niistä selviävät hyvin silloiset tiet sekä asutus.

Roomalaisen tiedemiehen Ptolemaioksen karttoja esittelevä "Geographiae codex Urbanus graecus" on näytävä esimerkki vanhasta atlaksesta.

The logo for Avance, featuring the word "AVANCE" in a bold, sans-serif font. Above the letters "V" and "A", there are three diagonal lines in red, black, and red, suggesting a stylized 'A' or a graphic element.

MBA

Kokeneen liikkeenjohdon koulutusohjelma jo vuodesta 1989

- Työn ohessa suoritettava valtakunnallinen 100 opintopisteen laajuinen ohjelma, opetusta Jyväskylässä, Helsingissä ja Tampereella
- Opiskelijan tukena yksilöllinen opinto-ohjelma ja opintojen ohjaus
- Opinnot kytetään omaan ja oman organisaation strategiseen kehittämiseen
- Korkeakoulujen arviointineuvoston akkreditoima MBA ohjelma

Syksyllä 2006 alkavia yleisjohtollisia opintokokonaisuuksia

MENESTYKSEN STRATEGIAT 30 opintopistettä

27.10.2006 – 11.5.2007

Ohjelma on kokonaisvaltainen retki johtamisen nykyhetken ja tulevaisuuteen. Omaan organisaatioon saa vietäväksi ajatuksia, tietoja, taitoja ja oman kehittämisprojektin tulokset. Ohjelmaan sisältyy ulkomainen opintojakso.

ASIAANTUNTIJAYRITYKSEN STRATEGIAT 20 opintopistettä

13.11.2006 – 11.5.2007

Ohjelma tutkii ja kehittää asiantuntijayrityksen menestystekijöitä tämän päivän maailmassa ja auttaa strategisen ajattelun ja strategisten prosessien hallintaan.

Ohjelmat voidaan liittää osaksi MBA ohjelmaa tai suorittaa erillisinä kokonaisuuksina.

Lisätiedot:

(014) 260 3691, helene.eriksson@cec.jyu.fi

(014) 260 3685, sirpa.seppanen@cec.jyu.fi

www.cec.jyu.fi/avance

Aikuiskoulutuksen laatuyltiopisto 2004-2006

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Täydennyskoulutuskeskus

